

Za njegovo zvestobo in doslednost

Černetovo nagrado za leto 2024 prejme Dimitri Žbogar

Nagrada Dušana Černeta se od leta 1976 podeljuje v spomin na časnikarja, publicista, javnega delavca, narodnjaka in politika Dušana Černeta (1916–1975). Dušan Černe je bil v povojnih letih markantna osebnost, s svojo dejavnostjo je pomembno zaznamoval razvoj slovenskega kulturnega in političnega življenja v Italiji. Znan je bil zlasti zaradi svoje premočrtnosti in doslednosti, s katerima se je zavzemal za vrednote, ki so mu bile nadvse drage: za slovenstvo, za demokracijo, za krščanstvo. Kmalu po njegovi smrti je zato med njegovimi prijatelji in somišljeniki padla ideja, da bi se ustanovila nagrada, ki bi se podeljevala Slovincu oz. Slovenki ali slovenski organizaciji kot priznanje za zasluge v boju za ideje, ki so mu bile pri srcu.

Ustanovljen je bil odbor in izoblikovan pravilnik. Prvi prejemnik nagrade je leta

1976 bil beneškoslovenski časopis Dom. Od tedaj je bila nagrada podeljena že šestintridesetkrat. Zadnjo, leta 2023, je prejel duhovnik in kulturni delavec Renzo Calligaro, župnik v Bardu in Zavrhu v Terski dolini, za svoje delo na verskem in kulturnem področju. Komisija, ki jo sestavljajo

Tomaž Simčič, Erika Jazbar in Ivo Jevnikar, je letos na seji dne 11. decembra nagrado za leto 2024, to je sedemintrideseto, soglasno podelila javnemu in političnemu delavcu Dimitriju Žbogarju, sicer vinogradniku, živinorejcu in turističnemu delavcu, upravitelju znane in priljubljene gostinske točke na tržaškem Krasu. Kot mlad fant je bil Dimitri Žbogar aktiven v skavtski organizaciji, veselilo ga je tudi zborovsko petje. Po maturi na DTTZ Žiga Zois v Trstu leta 1985 je v njem dozorela odločitev, da se bo posvetil kmetijski dejavnosti, in sicer živinoreji, sirarstvu, predelovanju mesnih izdelkov, vinogradništvu in seveda kmečkemu turizmu. Z ženo Marino Milkovič je ustvaril družino, v kateri so se jima rodili trije otroci.

Že od leta 1998 je aktiven v kmetijskih stanovskih in strokovnih organizacijah. V letih 1998–2014 je bil pokrajinski predsednik Neposrednih obdelovalcev – Coldiretti, v letih 2005–2010 pa deželni predsednik. Več let je bil v odboru deželnega združenja živinorejcev (AAFVG) in dve leti tudi njegov predsednik. Tudi v javnem življenju Dimitri Žbogar nastopa od mladih nog. Kmalu ga je pot, nemara tudi po družinski tradiciji, zanesla v politiko. V politično življenje se je vključil kot zagovornik samostojnega slovenskega političnega nastopanja in zastopnik stranke Slovenska skupnost. V tem svojstvu je od leta 2004 kar štirikrat kandidiral za župana Občine Zgonik. Kljub neuspehu še vedno dosledno vztraja v zgoniškem občinskem svetu kot svetnik opozicije. Letos je kandidiral za svetnika na listi Združena ekipa za Zgonik in je načelnik skupine. Dimitri Žbogar je dejaven

tudi v župnijski skupnosti v Zgoniku. Komisija je Černetovo nagrado Žbogarju podelila za njegovo zvestobo, za doslednost, s katero se v okolju, v katerem prevladujejo drugačne vrednote, bori za to, kar je po njegovem prepričanju dobro in prav, za politično zrelost, ki na prvo mesto ne postavlja osebne koristi

in prestiža, ampak skupno narodno, duhovno in socialno dobro skupnosti, v službo katere se čuti poklicanega. Podelitev nagrade bo v četrtek, 26. decembra 2024, takoj po praznični maši, okoli 11. ure, v učilnici župnišča v Zgoniku.

Tomaž Simčič, predsednik komisije za podelitev Černetove nagrade

Niz pogovornih večerov v organizaciji SPDT

Morje gorà / Ve(de)tte adriatiche

Na tiskovni konferenci v sejni sobi Borisa Raceta – Žarka v Trstu so v petek, 13. decembra, predstavili niz pogovornih večerov Slovenskega planinskega društva Trst, ki nosi naslov Morje gorà / Ve(de)tte adriatiche. Niz si je zamislil uredniški odbor, ki ga sestavljajo podpredsednici SPDT Jasmin Rudež in Veronika Škerlavaj ter člani Jernej Šček, Barbara Ferluga in Veronika Sossa. Pobuda bo potekal v sodelovanju s SKGZ-jem ob 70. obletnici krovne organizacije in 120. obletnici SPDT.

Gostje niza pogovornih večerov bodo kot običajno izjemni slovenski, italijanski in mednarodni osvajači gorskega sveta, alpinisti, gorniki in pohodniki, tekači in pustolovci, ki o svojih izrednih doživetjih in izkušnjah pišejo in pripovedujejo. Prvo srečanje bo že ta četrtek, 19. decembra, ob 19. uri v kavarni San Marco, ko bo gostja večera avtorica in pripovedovalka Irena Cerar. V novem letu pa bodo gostje svetovno znani alpinist Krzysztof Wielicki (24. 1.), slovenske alpinistke Anja Petek, Patricija Verdev, Ana Baumgartner in Urška Kešar (6. 2.), ultratekač Samo Rugelj (26. 3.) in direktor ženskega svetovnega smučarskega pokala Peter Gerdol (3. 4.).

PD ŠTANDREŽ Abonma ljubiteljskih gledaliških skupin Štandrež 2024

Žabe ali opice? Sebičneži, složni le v vojni proti nasprotniku!

Gledališka predstava Žabe. Kratka zgodovina nečesa avtorice Serine Descu je s svojo neizprosno kritiko močno podrezala v zavest in vest abonentov ter priložnostnih gledalcev, ki so se v nedeljo, 8. decembra 2024, zbrali na tretjem srečanju z gledališko umetnostjo v Abonmaju ljubiteljskih gledaliških skupin Štandrež 2024, ki ga neutrudno, kljub vsem težavam, prireja Prosvetno društvo Štandrež, še posebno navdušeno pa njegov dramski odsek. Tokrat je štandreško župnijsko dvorano Anton Gregorčič z delčkom svoje gledališke vneme obžaril Koroški deželni Teater iz Slovenj Gradca, ki ima za seboj kar nekaj ustvarjalne poti. To se lahko takoj razbere iz dovršene, sproščene in prepričljive igre zlasti starejših članov. Igralci, ki se čutijo kot velik družina, so goriškemu občinstvu predstavili svojo zadnjo uspešnico s trpkim, a žal zelo resničnim sporočilom. Marsikdo bi se lahko prepoznal v nastopajočih likih, modrecih – svetnikih – ministrih, prebivalcih

nedoločene Dežele, ki so prepričani, da delujejo le v prid skupnih koristi in da so solidarni in složni z vseni, brez kakšnih lastnih dobičkonosnih interesov. A to je žal le fasada! Tak je seveda tudi njihov vodja, Glavca Prvi, trinog,

da bi koga napadel. A prav zaradi tega – preventivno! – ga oni napadejo, da bodo potem slovesno odšli v svojo Deželo z bogatim plenom v rokah. Žalostna zgodba diktatorske strahovlade, ki se v zgodovini človeštva

– so dobro posredovali avtoričino ostro kritično besedilo na račun današnje družbe, v kateri so se vrednote razblinile in človekoljubje vanjo nima vstopa. Predstava Žabe. Kratka zgodovina nečesa, ki

in damaturginjo Urško Majcen, je prejel nagrado, matička, za režijo z utemeljitvijo: “Suveren, natančen, igriv in izostren pogled podpre tako idejo in sporočilnost predstave, kot igralski kolektiv. Žiga Medvešek spretno vodi igralce v raznolikost vlog in hkrati orkestrira učinkovito odrsko simfonijo.” Igralci pa so bili upravičeno deležni matička za kolektivno igro: “Tipizirani, a nikakor stereotipni liki modrecev vrhunsko slikajo črno–beli svet despotstva. Sedemčlanska igralska zasedba (Matej Blažun – Pero Škrabalo; Renata Cigale – Polly Tigg; Helena Dolenc – Nevenka Jetič; Sergej Dolenc – Samuel Samo Gobec; Milena Hrastel – Kajtimara Gologuza; Matej Prevorčič – Timen Kradež; Alex Tomasini – Glavca Prvi) gradi in smelo vztraja v enotnem kodu igre. Ta – podprt z izpiljenim jezikom – jim omogoča, da delujejo kot dobro naoljen mehanizem, ki nikoli ne popusti v intenziteti.” Gledalci v štandreški dvorani so igralcem in zakulisnim sooblikovalcem

predstave namenili topel aplavz. V veselje prisotnih je pred začetkom trpke komedije goste predstavil in občinstvo pozdravil Božidar Tabaj, odlični komedijant, veteran dramskega odseka PD Štandrež, ki ga zaradi zdravstvenih razlogov ni bilo na prejšnjih srečanjih z muzo Talijo in ga obiskovalci ljubiteljskih gledaliških predstav imamo srčno radi. Vanja Bastiani, tudi sama dolgoletna članica štandreške dramske skupine, in Anja Klanjšček, obetavna, rosna mlada pianistka, sta pa vodili vsakoletno predbožično žrebanje cvetličnih in sladkih dobrotkov, ki so osrečili nekaj gledalcev. Naslednja abonmajska predstava bo na sporedu v nedeljo, 19. januarja 2025, ob 17. uri. Gledališka skupina Društva Wilka iz Šempasa bo pod režijsko roko Andreja Zalesjaka, člana igralskega ansambla SNG Nova Gorica, odigrala zanimivo, svojevrstno dramo Milost v imenu ljudstva, v kateri bo publika imela odločilno vlogo za razplet vsebine.

Iva Koršič

Foto DP

trdno zaverovan v svojo nezmotljivost. Prav nič mu modreci ne ugovarjajo, ko jim ta “modra glava” kaj predlaga, tudi to, da bi lahko postal kar cesar! Če se pojavljajo nestrinjanja in razprtije, se prebivalci Dežele takoj spet zedinijo, ko se jim kot rešitev vsega prikaže vojna, proti sosedu, seveda. Tudi če jih le – ta sploh ne ogroža in v glavo mu sploh ne šine misel,

večkrat ponavlja in v kateri imajo tudi samoimenovani “modreci” slepe oči, ker ne vidijo, kako z njimi zna manipulirati njihov vladar. Igralci, oblečeni v črne kostume s poveznjenimi, raznobarvnimi otroškimi vrčki za igro s peskom na glavah – scena simbolno odslikava otroško igrišče s peskovnikom in gugalicama; ali je za veljake vse le igra?

prerešetava z različnih zornih kotov nastanek sveta in se zaustavlja pri prvih prebivalcih, ki naj bi izvirali za nekatere iz žab, za druge pa iz opic ..., se je uvrstila v finalni del letošnjega 62. Linhartovega srečanja – Festivala gledaliških skupin Slovenije 2024, ki je potekal v Postojni od 19. do 21. novembra 2024. Režiser Žiga Medvešek, ki je imel ob sebi asistentko